

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel: 02/289.76.11
Fax: 02/289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

ADVIES

(A)160107-CDC-1502

over

“de aanvraag tot goedkeuring van de door Belpex voorgestelde wijzigingen aan het Belpex marktreglement”

gegeven met toepassing van artikel 8, § 2, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 met betrekking tot de oprichting en de organisatie van een Belgische markt voor de uitwisseling van energieblokken

7 januari 2016

INHOUDSOPGAVE

I.	ADVIES.....	3
II.	WETTELIJK KADER	5
II.1	Belgisch recht.....	5
II.2	Europees recht	10
III.	Het voorstel van Belpex.....	14
III.1	Globale bespreking van de wijzigingen van het marktreglement	14
III.1.1	Voorgestelde wijzigingen.....	14
III.1.2	Advies van de CREG	15
III.2	Artikelsgewijze bespreking van de wijzigingen aan het marktreglement.....	17
IV.	CONCLUSIE	26

EXECUTIVE SUMMARY

Huidig advies heeft betrekking op het voorstel van Belpex NV/SA (hierna: Belpex) om het Marktreglement te wijzigen. Dit voorstel is onder andere ingediend om het Marktreglement in overeenstemming te brengen met het clearing model dat toegepast wordt door European Commodity Clearing AG (hierna: ECC).

Volgende wijzigingen aan het marktreglement worden door Belpex voorgesteld:

- Het vervangen van Deelnemersovereenkomst CSS oorspronkelijk gesloten met de Clearing APX BV, door een Verrekeningsovereenkomst af te sluiten met ECC en met een verwijzing in het marktreglement naar de ECC Clearing voorwaarden;
- Uitvoering van de Transactielimieten en de limieten voor een Realistische Prijs;
- Toelating aan ECC om energieblokken van elektriciteit te onderhandelen op de Belpex Spot Market specifiek in het kader van risico's op wanbetaling;
- Weglating van de vereiste voor een Tussenpersoon die slechts handelt voor rekening van Indirecte Deelnemers (en niet voor eigen rekening) een Verrekeningsovereenkomst af te sluiten;

Meerdere andere wijzigingen om het Marktreglement in overeenstemming te brengen met de ECC Clearing voorwaarden. De CREG adviseert de minister om met toepassing van artikel 8, § 4 van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 wijzigingen aan het voorstel van Marktreglement van Belpex, zoals ingediend bij de minister op 13 november 2015, op te leggen die rekening houden met de opmerkingen geformuleerd in huidig advies, of desnoods Belpex motiveert waarom hieraan geen gevolg zou kunnen worden gegeven.

I. ADVIES

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: de CREG) ontving per e-mail op 17 november 2015 kopie van een brief samen met het dossier, gedateerd op 13 november 2015 dat Belpex aan de minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling (hierna: de minister) heeft gericht en waarin verzocht wordt om de voorgestelde wijzigingen van het marktreglement betreffende de uitwisseling van energieblokken goed te keuren.

Op 16 december 2015 ontving de CREG een brief van de minister, gedateerd op 10 december 2015, waarin de CREG gevraagd wordt een advies over de wijzigingen van het marktreglement over te maken tegen uiterlijk 7 januari 2016. Bij de vraag naar advies is het Belpex-dossier gevoegd dat bestaat uit een toelichtingsnota, een versie van het marktreglement in *track changes* die de gevraagde wijzigingen oplicht en een versie van het marktreglement na toepassing van de gevraagde wijzigingen.

Belpex vraagt de goedkeuring van de wijzigingen aan het marktreglement overeenkomstig artikel 8, § 2, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 met betrekking tot de oprichting en de organisatie van een Belgische markt voor de uitwisseling van energieblokken (hierna: het koninklijk besluit van 20 oktober 2005). Dit koninklijk besluit van 20 oktober 2005 schrijft het advies van de CREG uitdrukkelijk voor. Dit artikel bepaalt dat iedere wijziging die door Belpex aan het marktreglement voor de uitwisseling van de energieblokken wordt aangebracht, per aangetekende brief ter goedkeuring aan de minister moet worden voorgelegd. Binnen een termijn van 60 dagen vanaf de datum van ontvangst van de aangetekende brief waarin Belpex vraagt om de wijzigingen goed te keuren, dient de minister deze wijzigingen na advies van de CREG en de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (hierna: de FSMA) goed te keuren of af te wijzen.

Op 14 augustus 2015 is de Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer (hierna: de CACM GL) in werking getreden.

Onderhavig voorstel werd goedgekeurd door het Directiecomité op de zitting van 7 januari 2016.

In het eerste luik van het advies wordt het voorstel van wijziging van marktreglement gesitueerd in het relevante juridisch kader. In het tweede luik wordt in algemene termen het voorstel van Belpex besproken. Het derde luik bevat een artikelsgewijze bespreking van het voorgestelde en gewijzigde marktreglement. Een conclusie met de belangrijkste inhoudelijke opmerkingen sluit het advies af.

II. WETTELIJK KADER

II.1 Belgisch recht

1. Huidige advies heeft betrekking op een wijziging van het marktreglement voor de energiebeurs Belpex, gestoeld op artikel 8, § 2, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005.

2. Het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 werd genomen ter uitvoering van artikel 18 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de elektriciteitswet) en legt het reglementair kader vast waaraan energiebeurzen die elektriciteit als *commodity* verhandelen dienen te voldoen.

Het besluit bevat de algemene basisbeginselen inzake de organisatie en het beheer van een dergelijke markt, de toegang ertoe en de werking ervan. Daarnaast kent het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 aan de marktbeheerder de bevoegdheid toe om een marktreglement en marktprocedure op te stellen.

3. Het marktreglement bevat hierbij de algemene regels die gelden voor de respectievelijke markten, dat vooraf, na advies van de CREG en het FSMA ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan de minister. De algemene regels opgesomd in artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 hebben betrekking op:

- de toelating als deelnemer van de markt en de opschorting of de herroeping van de hoedanigheid van deelnemer;
 - o Dit houdt dus verband met de voorwaarden om toegang te verkrijgen tot de markt, de voorwaarden om een deelnemersovereenkomst te kunnen afsluiten, de redenen waarom de deelnemersovereenkomst kan worden geschorst, hervat en beëindigd (ontbonden) door Belpex;
- de verplichtingen en verbodsbepalingen die van toepassing zijn op de deelnemers;
 - o Dit houdt dus verband met de verplichtingen, de rechten en de verbodsbepalingen in hoofde van de deelnemer;
- de toegangsbijdragen en de vergoedingen en kosten voor de werking van de markt;
 - o Dit houdt verband met alle financiële voorwaarden om toegang te hebben tot de markt zoals daar ook zijn de toegangsbedragen waaronder de vaste en variabele vergoedingen voor toegang tot de beurs, vaste en variabele

vergoedingen voor toegang tot bijhorende diensten (zoals de afwikkelings- en vereffeningsdiensten), de minimale waarborgen en andere betalingsverplichtingen

- het plaatsen van orders op de markt;
 - o Dit houdt verband met de regels inzake verhandeling waaronder bepalingen betreffende onder meer het order volume, de maximale en minimale order prijs, de aangeboden type orders, de indieningsvoorwaarden, de uitvoeringsvoorwaarden, en de verdeling van verantwoordelijkheid voor de geldigheid en juistheid van orders
- de fixing;
 - o Dit houdt verband met onder meer de verschillende fases, inclusief de marktkoppeling, waarop aankoop- en verkooporders van een marktsegment worden samengebracht met het oog tot het afsluiten van contracten voor uitwisseling van elektriciteit en de informatie die per fase ter beschikking gesteld wordt aan de marktdeelnemer.
- de gedragsregels die moeten worden nageleefd bij elke transactie op de markt;
 - o Onder meer de rechten en plichten van Belpex en diens onderaannemers en de deelnemers. Deze omvatten onder meer gedragsregels met betrekking tot marktmanipulatie en het gebruik van voorkennis.
- het toezicht over de naleving van de marktregels en -procedures, evenals de toepasselijke sancties en procedures in geval van schending van de marktregels en -procedures.
 - Deze omvatten onder meer de informatie die Belpex kan opvragen aan de marktdeelnemer om zelf te analyseren en om te delen met de CREG, de verschillende disciplinaire sancties die Belpex kan opleggen en de bijhorende procedure.

Het marktreglement is van toepassing op de deelnemers en op de marktbeheerder.¹ Het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 laat de minister ook steeds toe om zelf wijzigingen aan het marktreglement op te leggen. Bijvoorbeeld in het kader van een onvolledig of deficiënt marktreglement of indien algemene regels, al dan niet verhuld als uitvoeringsbepalingen, zouden zijn opgenomen in de marktprocedures in plaats van het marktreglement².

¹ Zie artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005.

² Zie artikel 8, § 4 van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005

Het deelnemerscontract dat afgesloten wordt met de marktbeheerder moet voldoen aan de voorwaarden zoals bepaald in het marktreglement.

4. De marktprocedures worden opgesteld door de marktbeheerder. Deze procedures bevatten uitvoeringsbepalingen en kunnen eenzijdig door de marktbeheerder worden gewijzigd. De marktprocedures beschrijven de procedure hoe een deelnemersovereenkomst wordt afgesloten, zegt welke bedragen voor de toegang tot de markt en vergoedingen en kosten voor de werking van de markt opgenomen in het marktreglement verschuldigd zijn, alsook de wijze van betaling.

Het gaat hier om maatregelen ter verduidelijking/aanvulling van het marktreglement welke slechts ter informatie aan de minister, de CREG en de FSMA worden meegedeeld. Dergelijke concrete afspraken en werkingsregels, die inhoudelijk niets aanbrengen aan de relatie tussen marktdeelnemer en marktbeheerder, dienen immers over de nodige flexibiliteit te kunnen beschikken zodat de marktbeheerder snel gepaste maatregelen kan nemen in het licht van een gewijzigde marktsituatie.

5. Belpex is de enige onderneming aan wie tot op heden een vergunning als marktbeheerder door de minister werd toegekend³. Het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 sluit evenwel de mogelijkheid niet uit dat ook andere ondernemingen een energiebeurs voor de verhandeling van elektriciteit als *commodity* kunnen oprichten.

6. Met toepassing van artikel 5, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 is de marktbeheerder verantwoordelijk voor de exploitatie, de ontwikkeling en het bestuur van elke markt waarvan hij marktbeheerder is. Dit houdt onder meer in dat hij de voorwaarden moet bepalen van de contractuele relaties tussen de marktbeheerder en de deelnemer, waarbij hij waakt over de niet-discriminatie en de transparantie wat de toegang tot de markt betreft (artikel 5, § 1, 3°, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005).

7. De toegang tot de markt voor een deelnemer wordt afhankelijk gesteld van het afsluiten van een deelnemerscontract met de marktbeheerder. Zoals hoger reeds gezegd, mag het deelnemerscontract geen andere voorwaarden bevatten dan deze opgenomen in het marktreglement daar het contract aan deze voorwaarden moet voldoen.

De toegang tot de markt kan slechts geweigerd worden indien de deelnemer niet voldoet aan één of meerdere toelatingsvoorwaarden zoals opgenomen in het koninklijk besluit van 20

³ Ministerieel besluit van 11 januari 2006.

oktober 2005 en/of het marktreglement (voorafgaande ministeriële goedkeuring vereist) en/of de marktprocedures (geen voorafgaande ministeriële goedkeuring vereist) (artikel 9, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005).

Met andere woorden, naast de toegangsvoorwaarden opgenomen in het besluit vormen de toegangsvoorwaarden opgenomen in het marktreglement een belangrijk onderdeel van de toegang tot de markt. Zij regelen de toegang van de deelnemer tot de beurs, reden waarom een voorafgaande goedkeuring door de minister vereist is. Het is op basis van deze voorwaarden dat een deelnemersovereenkomst wordt afgesloten.

8. De vrije toegang tot de markt is essentieel onderdeel voor de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt en derhalve van openbare orde. Marktregels inzake day-ahead- en intradaykoppeling moeten zorgen voor een efficiënt en modern systeem voor capaciteitstoewijzing en congestiebeheer, waarbij elektriciteitshandel wordt vergemakkelijkt, het netwerk efficiënter wordt gebruikt en concurrentie wordt gestimuleerd ten bate van de consument.

Opdat er concurrentie op de elektriciteitsmarkt zou kunnen zijn en de eindafnemers daadwerkelijk hun leverancier van elektriciteit zouden kunnen kiezen, is het essentieel dat de marktdeelnemers gegarandeerd toegang tot de markt hebben en dat zij van dit recht kunnen genieten op een niet-discriminatoire wijze. Daarbij komt dat het beheer van de markt vandaag enkel wordt verzekerd door Belpex. Deelnemers hebben dus geen andere keuze dan zich tot Belpex te richten om toegang te verkrijgen tot de markt. Het recht van toegang tot de markt is dan ook een basisprincipe en een principiële recht dat niet beperkend mag worden geïnterpreteerd. Elke uitzondering op of beperking van dit recht moet uitdrukkelijk voorzien zijn en beperkend geïnterpreteerd worden.

Zo bepaalt artikel 9, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 dat de marktbeheerder de toegang tot de markt enkel geldig kan weigeren indien de deelnemer niet voldoet aan één of meerdere toelatingsvoorwaarden zoals opgenomen in het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 en/of het marktreglement en/of de marktprocedures. Bovendien moeten de beslissingen van weigering van toelating worden gemotiveerd en een kopie hiervan moet aan de CREG worden meegedeeld.

9. Hiermee rekening houdende (inhoudelijk verschil tussen marktreglement en marktprocedures enerzijds en het recht van toegang tot de markt anderzijds) spreekt het voor zich dat de ministeriële goedkeuring van de toegangsvoorwaarden opgenomen in het

marktreglement, en de controle hierbij door de CREG en de FSMA, niet kan worden ontlopen door voorwaarden voor de toegang tot de markt als uitvoeringsbepalingen te bestempelen en deze aldus te verwerken in de marktprocedures. Een dergelijke praktijk zou een uitholling zijn van het marktreglement en een schending van artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005, wat vanzelfsprekend onaanvaardbaar is. Bovendien, zou dit aanleiding kunnen geven tot het creëren van onnodige drempels inzake vrije toegang tot de markt, hetgeen strijdig is met de openbare orde.

Hiermee rekening houdende is de CREG dan ook bevoegd om de uitvoeringsregels opgenomen in de marktprocedures te toetsen aan de elektriciteitswetgeving en, in het bijzonder, aan het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 en kan ze nagaan in hoeverre bepaalde van deze regels al dan niet onnodige drempels opleggen inzake vrije toegang tot de markt, hetgeen strijdig is met de openbare orde en/of al dan niet deze regels thuishoren in het marktreglement.

Mocht blijken dat de marktprocedures of andere documenten waarnaar verwezen wordt in het marktreglement met bovenvermelde principes strijdig zouden zijn, op directe of indirecte wijze, omdat zij algemene regels bevatten en/of omdat zij de vrije toegang tot de markt belemmeren, wijst de CREG de minister erop dat hij wettelijk de bevoegdheid heeft om te allen tijde wijzigingen aan het marktreglement op te leggen op basis van artikel 8, § 4, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005.

10. De marktbeheerder mag de uitvoering van zijn taken delegeren aan derden voor zover de medecontractanten van de marktbeheerder geen producenten, leveranciers of tussenpersonen zijn (artikel 5, § 2, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005).

Evenwel, artikel 11, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 bepaalt dat met het oog op het garanderen van de anonimiteit van de deelnemers, de marktbeheerder in eigen naam maar voor rekening van de betrokken persoon nomineert. Daartoe sluit de marktbeheerder met de transmissienetbeheerder een overeenkomst van toegangsverantwoordelijke af (artikel 11, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005).

11. De rechtsfiguur "*in eigen naam maar voor rekening van*" houdt een commissiecontract in. Het commissiecontract is een overeenkomst waarbij iemand (de commissionair) zich verbindt om - tegen vergoeding - in eigen naam maar voor rekening van een ander (de

commissiegever) één of meer rechtshandelingen te stellen met betrekking tot het juridisch verkeer van goederen of diensten⁴.

De commissionair handelt ten opzichte van zijn opdrachtgever als een lasthebber. Volgens artikel 1984 BW is lastgeving of volmacht : "*een handeling waarbij een persoon aan een ander de macht geeft om iets voor de lastgever en in zijn naam te doen*". De commissionair handelt dus voor rekening van zijn lastgever, aan wie hij verantwoording moet afleggen. De commissionair is verplicht zijn taak behoorlijk uit te voeren en de identiteit van zijn opdrachtgever geheim te houden. De contracterende derde bezit daarentegen geen enkele vordering op de opdrachtgever

12. Voor de financiële afwikkeling van de transactie daarentegen laat het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 toe dat dit hetzij door de marktbeheerder zelf, hetzij door de onderneming gebeurt waarmee de marktbeheerder samenwerkt. De bankgarantie die hiervoor gevraagd kan worden, wordt bepaald in functie van het volume en de waarde van de transactie, hetgeen dagelijks kan worden aangepast (artikelen 14 en 15, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005).

II.2 Europees recht

13. Op 14 augustus 2015 is de CACM GL in werking getreden. De CACM GL werd aangenomen als een verordening.

Luidens artikel 288 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie zijn verordeningen verbindend in al haar onderdelen en rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Volgens het voorrangsbeginsel staat het Europese recht boven het nationale recht van de lidstaten. Het beginsel geldt voor alle verbindende Europese rechtshandelingen. De lidstaten kunnen dan ook geen nationale voorschriften toepassen die strijdig zijn met het Europese recht.

14. Met toepassing van artikel 4.1, van de CACM GL moet elke lidstaat, waarvan het elektriciteitsnet is aangesloten op een biedzone in een andere lidstaat, uiterlijk vier maanden na de inwerkingtreding van de verordening één of meer NEMO (elektriciteitsmarktbeheerder) aanwijzen om de taken van eenvormige *day-ahead*- en/of *intradaykoppeling* uit te voeren.

⁴ Van Rijn, *Principes de Droit commercial*, t. III, nr. 1875

De vervaldatum waarop België in principe een NEMO moet aanduiden is 14 december 2015. Belpex heeft op 27 november 2015 een aanvraag om als NEMO te worden aangeduid bij de minister ingediend.

15. Zoals hoger reeds gezegd in paragraaf 3 beschikt Belpex over een vergunning om als marktbeheerder de markt te beheren. De vraag die gesteld kan worden, is te weten of deze vergunning nog een rechtsgeldige aanwijzing is conform de CACM GL.

Artikel 4.1, van de CACM GL legt expliciet een vervaldatum op aan elke lidstaat om één of meer NEMO's aan te wijzen. M.a.w. het is een inherente opdracht voor iedere lidstaat om binnen de vier maanden na de inwerkingtreding van de CACM GL minstens één NEMO aan te wijzen.

Het falen om voor de vervaldatum van 14 december 2015 een NEMO aan te duiden, leidt evenwel niet automatisch tot het verlies van de vergunning van Belpex om als marktbeheerder op te treden. De markt moet immers in de praktijk verder beheerd worden en dit zolang geen entiteit door België als NEMO is aangeduid. Echter, in deze omstandigheid wordt de markt beheerd met miskenning van het Unierecht.

Dat een vergunning niet automatisch vervalt, is ook in lijn met artikel 3, § 5 van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005. Enkel de minister beschikt over de bevoegdheid om de vergunning in te trekken, hetzij op verzoek van de betrokken marktbeheerder, hetzij op eigen initiatief indien de marktbeheerder niet langer voldoet aan de in artikel 4, § 1 opgesomde vergunningsvoorwaarden.

16. Het grote verschil tussen het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 en de CACM GL betreft niet enkel de te volgen procedure voor het aanwijzen van een NEMO en de intrekking van de aanwijzing, maar ook de aanwijzingscriteria.

17. Zo moet voortaan het advies van de CREG aangevraagd worden wanneer de aanwijzende autoriteit niet de regulerende instantie is (artikel 4.4, van de CACM GL). In het advies zal de CREG zich moeten uitspreken over de mate waarin de kandidaat voor aanwijzing voldoet aan de in artikel 6, van de CACM GL neergelegde aanwijzingscriteria.

18. Ook inhoudelijk verschillen de aanwijzingscriteria voorzien in artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 met de aanwijzingscriteria voorzien in artikel 6.1, van de CACM GL. De aanwijzing door een lidstaat van een kandidaat NEMO kan slechts gebeuren indien aangetoond is dat de kandidaat NEMO de aanwijzingscriteria van artikel 6.1 van de

CACM GL vervult. Een NEMO aanwijzing kan uitsluitend worden geweigerd wanneer niet wordt voldaan is aan de aanwijzingscriteria (artikel 4.4, van de CACM GL).

19. Eén van deze aanwijzingscriteria is dat de NEMO in staat moet zijn de nodige clearing- en afwikkelingsdiensten te leveren (artikel 6.1, i), van de CACM GL).

20. Daarnaast omvatten de taken van een NEMO onder meer om, overeenkomstig artikel 7.1, van de CACM GL, orders van marktdeelnemers in ontvangst te nemen, het opnemen van de algemene verantwoordelijkheid voor het matchen en toewijzen van orders in overeenstemming met de resultaten van de eenvormige *day-ahead*- en *intradaykoppeling*, het bekendmaken van prijzen en het clearen en afwickelen van contracten die resulteren uit de transacties overeenkomstig de relevante overeenkomsten en voorschriften van de marktdeelnemers.

In het bijzonder zijn NEMO's ook verantwoordelijk voor het optreden als CCP voor de clearing en afwikkeling van de uitwisseling van energie, resulterend uit de eenvormige *day-ahead*- en *intradaykoppeling*, overeenkomstig artikel 68, lid 3 (artikel 7.2, g), van de CACM GL). In casu, is eveneens artikel 7.2, d), van de CACM GL van belang.

21. Overeenkomstig artikel 81.1, van de CACM GL mag een NEMO zijn, in het kader van CACM GL, toegewezen taken geheel of gedeeltelijk delegeren aan één of meer derde partijen op voorwaarde dat die derde partijen de desbetreffende taken ten minste even doeltreffend kunnen uitoefenen als de delegerende entiteit.

Ten minste even doeltreffend uitoefenen betekent dat de derde aan wie de gedelegeerde taken zijn toegewezen, in staat moet zijn om aan de voorwaarden van artikel 6.1 van de CACM GL te voldoen.

22. De delegerende entiteit, of de NEMO blijft verder verantwoordelijk voor het waarborgen van de inachtneming van de verplichtingen uit hoofde van deze verordening, met inbegrip van het waarborgen van de toegang tot de vereiste informatie ten behoeve van monitoring door de regulerende instantie. Dit betekent concreet dat de NEMO verantwoordelijk blijft voor de taken die gedelegeerd worden.

Deze verantwoordelijkheid is niet beperkt tot het waarborgen van de toegang tot de vereiste informatie ten behoeve van monitoring door de regulerende instantie, maar houdt een gehele verantwoordelijkheid in ten aanzien van alle verplichtingen die voortvloeien uit de verordening. Het naar behoren uitvoeren van de taken is een verantwoordelijkheid die de NEMO op zich neemt naar de regulerende instanties enerzijds en naar de deelnemers anderzijds.

Deze verantwoordelijkheid kan op verschillende manieren uitgewerkt worden in de contractuele relaties tussen de NEMO, de derde partij en de marktdeelnemer. Wat zeker moet zijn is dat de marktdeelnemer één van beiden rechtstreeks moet kunnen aanspreken wanneer een fout begaan wordt door de derde partij bij de uitvoering van de taken die hem gedelegeerd zijn door de NEMO.

III. Het voorstel van Belpex

III.1 Globale bespreking van de wijzigingen van het marktreglement

III.1.1 Voorgestelde wijzigingen

23. Belpex wenst het marktreglement in overeenstemming te brengen met het clearing model van European Commodity Clearing AG (hierna: ECC) en dit voor het geheel van de transacties die plaats vinden op de Belpex Spot Market.

24. ECC werd opgericht als een 100% dochteronderneming van de European Energy Exchange (EEX) in 2006. In deze context, heeft EEX haar clearing activiteiten overgedragen aan ECC. Vandaag treedt ECC op als CCP voor acht energiebeurzen. De Europese Commodity Clearing Luxemburg s.a.r.l. (hierna: ECC Lux) is een 100% dochteronderneming van ECC die haar activiteiten startte in 2009.

De activiteiten van ECC kunnen beschreven worden als verrekening en afwikkeling van energie, hetgeen concreet bestaat uit fysieke afwikkeling, financiële afwikkeling en facturering van de transacties.

25. APX Clearing B.V. oefent tot op heden clearing- en afwikkelingsdiensten uit voor Belpex en APX. Belpex is samen met APX een dochtervennootschap van APX Holding.

26. Om APX Clearing BV als CCP te vervangen door ECC, stelt Belpex dat volgende wijzigingen in het marktreglement zich opdringen:

- De vervanging van de Deelnemersovereenkomst CSS, zoals momenteel afgesloten dient te worden met APX Clearing BV, door een Verrekeningsovereenkomst, dat afgesloten zal moeten worden met ECC, met toevoeging van een verwijzing naar de ECC Verrekeningsvoorwaarden. Deze aanpassing is noodzakelijk wegens de aanduiding van ECC als nieuwe CCP door Belpex waardoor marktdeelnemers hun Deelnemersovereenkomst CSS met APX Clearing BV zullen moeten beëindigen en laten vervangen door een Verrekeningsovereenkomst. Er bestaat een onderscheid tussen enerzijds het contract op zich (Verrekeningsovereenkomst) en het geheel van voorwaarden, van toepassing op alle ECC leden, dat een beschrijving geeft van de rechten en plichten van de partijen (ECC Verrekeningsvoorwaarden).

- De inwerkingstelling van de Transactielimieten en de vork van realistische prijzen (Realistische Prijs Bandbreedte):
- De toestemming aan ECC om elektriciteitsblokken te verhandelen op de Belpex Spot Market binnen de limieten van het beheren van wanbetalingen van een clearinglid. Enkel in geval van wanbetaling van een clearinglid zou ECC in staat moeten zijn de gevolgen hiervan te beperken door elektriciteit te kopen of te verkopen op de markt conform ECC's Verrekeningsvoorwaarden.
- Opheffing van de verplichting voor een Tussenpersoon die enkel en alleen handelt voor rekening van een indirecte deelnemer (en niet voor zijn eigen rekening) om een Verrekeningsovereenkomst af te sluiten. Omdat deze Tussenpersoon geen intentie heeft om voor eigen rekening te handelen, neemt deze geen positie in ten opzichte van de CCP waardoor het niet noodzakelijk is om een Verrekeningsovereenkomst af te sluiten. De Tussenpersoon wordt om deze reden ook geen Positierekening toegewezen om voor zichzelf te handelen.
- Verscheidene kleine wijzigingen om het marktreglement in overeenstemming te brengen met de Verrekeningsvoorwaarden van ECC.

III.1.2 Advies van de CREG

27. Zoals vermeld in paragrafen 3 tot en met 8, dient het marktreglement de algemene regels te beschrijven die gelden voor de betrokken markt.

28. Belpex voorstel van wijziging van marktreglement volgt deze benadering evenwel niet. Het ontwerp beschrijft en verwijst weliswaar naar de algemene regels die ook gelden voor alle ECC leden (ECC Verrekeningsvoorwaarden), maar het voorgestelde gewijzigde marktreglement laat na inhoudelijk te melden over welke algemene regels het gaat ondanks het feit dat deze voorwaarden onder meer een impact zullen hebben op de verplichtingen en verbodsbepalingen van toepassing op de deelnemer, de toelating als deelnemer tot de markt en de opschorting of de herroeping van de hoedanigheid van deelnemer.

De aanstelling van ECC als verrekenings- en afwikkelingsinstantie resulteert in het aangaan van contracten tussen de marktdeelnemers van Belpex met ECC. Aan de hand van het ingediende marktreglement is het onduidelijk welke bepalingen in deze contracten (i) de vergoedingen zullen dekken, en (ii) de minimale waarborgvereisten die opgelegd worden aan de marktdeelnemers vastleggen. Meer concreet zou een vraag tot aanpassing van het marktreglement ter aanduiding van een nieuwe vereffeningsinstantie expliciet moeten

vermelden aan welke contractuele veranderingen marktdeelnemers onderhevig zijn ten opzichte van de huidige situatie.

Onder meer de wijziging van het marktreglement door de toevoeging van Transactielimieten kan als voorbeeld gezien worden van onduidelijkheid. Aangezien Transactielimieten volgens de definitie de handelsactiviteit van een marktdeelnemer beperken en zij opgelegd kunnen worden door ECC of een verrekeningslid na een risico-analyse, kan deze risico-analyse leiden tot een vermindering van vrije marktwerking en een minder transparante prijsvorming in de Belgische biedzone.

Daarnaast hebben Deelnemers enkel via de beurs toegang tot interconnectiecapaciteit. Transactielimieten kunnen dus ook de toegang tot interconnectiecapaciteit belemmeren. De toegang tot de markt is niettemin van openbare orde. Aangezien volgens artikel 31.11 Transactielimieten vastgesteld kunnen worden door een andere partij dan de marktdeelnemer zelf, is het onduidelijk hoe de toegang tot interconnectiecapaciteit gegarandeerd blijft voor de marktdeelnemer. Paragrafen 54 tot en met 57 gaan dieper in op de mogelijke impact van Transactielimieten.

Transactielimieten interfereren dus met het plaatsen van orders op de markt en met de fixing (marktkoppeling), en zijn dus onderhevig ter goedkeuring van de CREG (paragraaf 3).

29. Dergelijke onduidelijkheden dienen dus stellig te worden afgekeurd. Vooraleer de minister zijn goedkeuring aan een marktreglement kan verlenen, moet hij immers weten welke algemene regels gelden voor de markten die door dit marktreglement worden geregeld. Het door Belpex voorgestelde gewijzigde marktreglement laat de minister een dergelijke beoordeling niet toe. De algemene regels die momenteel in het voorgestelde marktreglement vermeld worden, geven enkel aan wat theoretisch eventueel kan gelden.

De keuze van de marktbeheerder welke algemene regels voor een bepaalde markt zullen gelden, zou volgens Belpex' voorstel worden beschreven in de Marktprocedures. De Marktprocedures worden hierdoor op een onrechtmatige wijze aangewend. Zoals vermeld in paragraaf 4, dienen Marktprocedures immers uitsluitend voor louter procedurele uitvoeringen; reden waarom het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 toelaat dat de Marktprocedures zonder ministeriële goedkeuring door de marktbeheerder kunnen worden opgesteld of gewijzigd.

III.2 Artikelsgewijze bespreking van de wijzigingen aan het marktreglement

30. Hierna onderzoekt de CREG artikelsgewijs de wijzigingen aangebracht door Belpex aan het Marktreglement op grond van artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005.

Het ontbreken van opmerkingen over de door Belpex ingediende wijzigingen en over andere bepalingen van het Marktreglement die niet worden gewijzigd, of het aanvaardbaar achten ervan, of het ontbreken van noodzakelijke informatie, doet geenszins afbreuk aan de algemene taak van toezicht en controle van de CREG op de naleving van de nationale en Europese wetgeving.

31. Deze taak van controle zal de CREG ook uitoefenen naar aanleiding van de voorwaarden en methodologieën die de NEMO's moeten indienen overeenkomstig de CACM GL bij de regulerende autoriteiten voor goedkeuring. Huidig advies wordt dan ook gegeven met het nodige voorbehoud.

Dit heeft ook voor gevolg dat de bepalingen van het Marktreglement, inclusief de Marktprocedures, waarover vandaag geen wijziging wordt gevraagd, ten gepaste tijde door de CREG getoetst zullen worden in welke mate deze in overeenstemming zijn met de verplichtingen die voortvloeien uit de CACM GL en met het koninklijk besluit van 20 oktober 2005, voor zover dit niet strijdig is met de CACM GL.

Artikel 1 Definities

32. De CREG stelt vast dat de definitie 15 'centrale tegenpartij' niet is gewijzigd en dit terwijl de CACM GL reeds in werking is getreden op 14 augustus 2015. De definitie CCP houdt ook verband met de definitie 23 'ECC'. In deze definitie wordt enkel verwezen naar de EMIR verordening⁵, terwijl op CCP ook de REMIT verordening⁶ van, toepassing is.

33. Definitie 23 'ECC' vermeldt dat ECC zal optreden als CCP of "Central Counter Party". Overeenkomstig artikel 7.1, g) van de CACM GL moet het optreden als centrale tegenpartij voor de clearing en afwikkeling van de uitwisseling van energie, resulterend uit de eenvormige

⁵ Verordening (EU) Nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters

⁶ Verordening (EU) Nr. 1227/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie

day-ahead- en intradaykoppeling, overeenkomstig artikel 68, lid 3 van de CACM GL beschouwd worden als een NEMO taak.

De CREG stelt, naast de opmerking gegeven in paragraaf 33, een bijkomende vraag of ECC als NEMO werd aangeduid en zo ja in welke lidstaat?

Indien ECC niet als NEMO werd aangeduid, dan leidt de CREG hieruit af dat Belpex, die zich kandidaat heeft gesteld om als NEMO te worden aangeduid, deze taak overeenkomstig artikel 81, van de CACM GL wenst te delegeren aan ECC via de wijziging aan het Marktreglement.

Belpex moet aantonen dat ECC even doeltreffend is als zichzelf om deze taak te kunnen uitoefenen. Belpex moet ook aantonen op basis van welke contractuele voorwaarden zij verantwoordelijk blijft voor de verplichtingen voortvloeiende uit artikel 7.1, g), van de CACM GL.

34. Definitie 24 'ECC Verrekeningsvoorwaarden' stelt dat dit een set van voorwaarden is die gepubliceerd zijn in hun geldige vorm. De CREG acht het essentieel dat, in het kader van de transparantie, vermeld wordt op welke specifieke pagina van de ECC-website de marktdeelnemer deze Verrekeningsvoorwaarden kan raadplegen en door welke autoriteit deze voorwaarden voor het laatst werden goedgekeurd.

Op de website van ECC leest de CREG dat huidige versie van de ECC Verrekeningsvoorwaarden geldig zijn voor alle Clearing en Non-Clearing Members van ECC. De ECC Verrekeningsvoorwaarden bevatten de rechten en plichten van alle betrokken partijen, evenals specificaties betreffende rechtsverhoudingen en aansprakelijkheid. De laatste wijziging dateert blijkbaar van 16 september 2015.

De CREG acht het noodzakelijk dat gelet op de opmerking gemeld onder paragraaf 29 van huidig advies, Belpex motiveert in welke mate de Verrekeningsvoorwaarden van ECC al dan niet thuishoren in het Marktreglement van Belpex en hierin al dan niet opgenomen moeten worden. Gelet op de opmerkingen geformuleerd in paragraaf 28 en verder met betrekking tot de impact van de Verrekeningsvoorwaarden op onder meer (i) de toelating als deelnemer van de markt en de opschorting of de herroeping van de hoedanigheid van de deelnemer, en (ii) de verplichtingen en verbodsbepalingen die van toepassing zijn op de deelnemers, is de CREG immers van mening dat de geldige Verrekeningsvoorwaarden gereguleerd moeten zijn en dus als bijlage in het Marktreglement opgenomen dienen te worden.

Immers, aangezien de ECC Verrekeningsvoorwaarden rechten en plichten van alle betrokken partijen inhouden, zijn dit dus algemene regels die luidens artikel 8, § 1, van het KB Van 20 oktober 2005 in het marktreglement opgenomen moeten worden.

35. Met betrekking tot definitie 65 'Realistische Prijs Bandbreedte' heeft de CREG geen opmerking rond het principe om een ondergrens voor verkooporders en een bovengrens voor aankooporders van de prijs aan dewelke de blootstelling wordt geëvalueerd te laten bepalen door een verrekeningslid. De Realistische Prijs Bandbreedte kan potentiële barrières tot toegang tot de markt als gevolg van onderpandeisen verminderen.

De CREG vraagt zich wel af waarom een Realistische Prijs Bandbreedte enkel ingesteld kan worden als optie bij Transactielimieten. Deze toevoeging impliceert een belemmering in vrijheid van een marktdeelnemer om orders in te dienen.

Anderzijds is het onduidelijk hoe de bepaling van deze Realistische Prijs Bandbreedte bij elk verrekeningslid voldoende transparant gemaakt zal worden om potentiële barrières voor een eerlijke en niet-discriminatoire toegang tot de markt voor marktdeelnemers te elimineren. Immers, enkel indien er voldoende transparantie is om de verschillende voorwaarden, die aangeboden worden bij elk verrekeningslid, te vergelijken ontstaat er voldoende competitie om het voorgestelde systeem optimaal te laten functioneren.

36. Definitie 80 'Transactielimiet' verwijst andermaal naar de Verrekeningsvoorwaarden van ECC. De CREG verwijst naar paragraaf 34 van huidig advies.

Daarnaast verwijst de CREG naar de opmerkingen betreffende de impact van de Transactielimieten op onder meer (i) de toelating als deelnemer van de markt en de opschorting of de herroeping van de hoedanigheid van de deelnemer, (ii) de verplichtingen en verbodsbepalingen die van toepassing zijn op de deelnemer, en (iii) het plaatsen van orders op de markt (paragraaf 28).

37. Definitie 86 'Verrekeningsovereenkomst' verwijst naar een overeenkomst dat afgesloten wordt tussen de leden (verrekenings- en niet-verrekeningsleden) en ECC. Met oog op een volledige transparantie acht de CREG het noodzakelijk dat Belpex deze overeenkomst meedeelt aan de CREG teneinde te kunnen vaststellen of de contractuele bepalingen die daarin opgenomen zijn in lijn zijn met de ECC Verrekeningsvoorwaarden en met de verplichtingen die voortvloeien uit de CACM GL.

Zoals vermeld in de paragrafen 3, 4, 6, 7 en 9 van huidig advies moeten de voorwaarden opgenomen in de Verrekeningsovereenkomst in lijn zijn met de algemene regels van het

Marktreglement.

Artikel 2 Algemene organisatie van de Belpex Spot Market

38. Ten aanzien van de toevoeging '*de anonimiteit van de Deelnemers verzekeren*' heeft de CREG geen opmerkingen.

39. Met betrekking tot de toevoeging '*De Verrekening en de Vereffening van de Contracten die op de Belpex Spot Market worden gesloten, worden uitgevoerd door de CCP in het kader van de ECC Verrekeningsvoorwaarden*', verwijst de CREG naar de paragrafen 32 en 33 van huidig advies. Zoals reeds gemeld is het optreden als een CCP een NEMO taak.

Daarnaast verwijst de CREG naar de paragrafen 34 en 37 van huidig advies. Belpex moet nader verklaren waarom de ECC Verrekeningsvoorwaarden geen deel uitmaken van het Marktreglement en daarin dus niet moeten worden opgenomen, en/of in welke mate de ECC Verrekeningsvoorwaarden al dan niet strijdig zouden kunnen zijn met het huidig Marktreglement van Belpex. In het laatste geval dient uitgeklaard te worden welke voorwaarden primeren en toegepast worden.

Artikel 4 Principes

40. Het laatste lid van artikel 4 wordt als volgt vervangen: '*Het is ECC toegestaan om, met als doel risico's op wanbetaling te beheren, op de Belpex Spot Market te handelen in de hoedanigheid van Rechtstreekse Deelnemer met speciale opdrachten in verband met haar activiteiten als CCP. De rechten van ECC zijn beperkt tot het handelen binnen het kader van het beheren van wanbetalingen binnen de ECC Verrekeningsvoorwaarden.*'

De CREG stelt de vraag wat verstaan moet worden onder '*speciale opdrachten in verband met haar activiteiten als CCP*'. Voor welke andere opdrachten zou ECC als CCP kunnen optreden buiten deze die in de CACM GL aanwezig zijn? Het komt aan Belpex toe om dit nader te verduidelijken.

Opnieuw wordt voor het beheer van wanbetalingen verwezen naar de ECC Verrekeningsvoorwaarden. Wanbetalingen kunnen aanleiding geven tot het niet meer toelaten van de deelnemer tot de markt. Toegang tot de markt is een essentieel principe waarvan de spelregels duidelijk uiteengezet moeten worden in het Marktreglement. Artikel 8, § & 1, van het KB van 20 oktober 2005 stelt dat deze regels onderdeel zijn van het Marktreglement.

Artikel 5.1 Vereiste overeenkomsten

41. Het eerste lid wordt gewijzigd als volgt: 'De Aanvrager, de Persoon die een aanvraag heeft ingediend om te worden toegelaten als Onrechtstreekse Deelnemer of de Persoon die een aanvraag heeft ingediend om te worden toegelaten als Strategische Reserve Deelnemer moet met de CCP een *Verrekeningsovereenkomst* hebben gesloten en verbindt zich ertoe deze *Verrekeningsovereenkomst* na te leven zolang hij aan de Belpex Spot Market deelneemt.'

De CREG verwijst naar de paragrafen 34 en 37 van huidig advies. De CREG kan slechts een correct advies verschaffen indien ook de Verrekeningsovereenkomst wordt meegedeeld en uitgeklaard wordt welke bepalingen van de Verrekeningsovereenkomst al dan niet bijkomend opgenomen moet worden in het Marktreglement van Belpex. Immers, het Marktreglement past met artikel 5.1 het principe toe dat wanneer de aanvrager de Verrekeningsovereenkomst niet naleeft hij mogelijks niet langer meer als deelnemer van de Strategische Reserve kan worden toegelaten. Dergelijke regels die verband houden met de toelating tot de markt moeten overeenkomstig artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 in het Marktreglement opgenomen worden.

Artikel 5.3.1 Administratieve formaliteiten

42. Aangaande de eerste wijziging 'informatie betreffende de Positierekening(en) van de Aanvrager, *behalve in geval de Aanvrager heeft aangegeven dat hij de intentie heeft uitsluitend als Tussenpersoon op te treden*' heeft de CREG geen opmerkingen.

43. Met betrekking tot de tweede wijziging: '*de bevestiging dat de Aanvrager een Verrekeningsovereenkomst met de CCP heeft afgesloten, behalve in geval de Aanvrager heeft aangegeven dat hij de intentie heeft uitsluitend als Tussenpersoon op te treden*' herhaalt de CREG haar opmerking aangaande de Verrekeningsovereenkomst.

Artikel 5.3.2 en 5.3.3 en 7.1

44. De CREG herhaalt haar opmerking met betrekking tot de wijzingen in de artikelen 5.3.2 en 5.3.3 wanneer daarin verwezen wordt naar de Verrekeningsovereenkomst.

Artikel 7.2 Positierekening

45. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd: ‘Bij Toegang tot het Transactieplatform, verkrijgt de Rechtstreekse Deelnemer in beginsel twee Positierekeningen voor handel voor eigen rekening: één voor de indiening van Orders op de Belpex DAM en in voorkomend geval de Belpex SRM en één voor de indiening van Orders op de Belpex CIM. *In geval van een beperkte Toegang tot bepaalde Marktsegmenten, kan de Rechtstreekse Deelnemer slechts over één Positierekening beschikken. In het geval dat de Rechtstreekse Deelnemer zijn intentie heeft aangegeven uitsluitend als Tussenpersoon op te treden, wordt hem geen Positierekening verstrekt om voor zichzelf te handelen*’.

In het laatste lid van artikel 7.2 geldt dezelfde toevoeging: ... *‘behalve in geval de Rechtstreekse Deelnemer heeft aangegeven dat hij de intentie heeft uitsluitend als Tussenpersoon op te treden*’.

De CREG heeft geen opmerking over het principe van het niet toewijzen van een Positierekening indien de Tussenpersoon de intentie heeft aangegeven niet voor eigen rekening te handelen. Er ontbreken evenwel in artikel 7.2 bepalingen voor het geval dat de Tussenpersoon deze intentie niet meer aangeeft, onder meer op vlak van termijnen voor het signaleren van deze verandering en het verkrijgen van de Positierekening om te handelen voor eigen rekening. Het toevoegen van deze bepalingen zou het artikel verduidelijken.

46. In het tweede lid van artikel 7.2 wordt verwezen naar de ECC Verrekeningsvoorwaarden. Aangezien de toelating van een deelnemer afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde te voldoen aan al de verbintenissen opgenomen in de ECC Verrekeningsvoorwaarden en de inhoud hiervan niet wordt voorgelegd, acht de CREG dit strijdig met artikel 8, §1, van het KB van 20 oktober 2005.

Artikel 9 Toelatings- en toegangsvoorwaarden

47. Met betrekking tot de wijziging in het eerste lid van artikel 9 heeft de CREG geen opmerkingen.

48. Aangaande de opname van de Verrekeningsovereenkomst en de verplichte naleving ervan, herhaalt de CREG haar opmerking reeds gemeld in de paragrafen 34, 37, 41 en 44.

Artikel 10 Leveren van Diensten

49. Dezelfde opmerking als vermeld in paragraaf 48 van huidig advies geldt voor de opname van 'ECC Verrekeningsvoorwaarden' in het laatste lid van artikel 10.

Artikel 13.2 Onmiddellijke schorsing van de Deelnemer of beëindiging van de Deelnemersovereenkomst

50. De verwijzing naar 'de Verrekeningsovereenkomst' op grond waarvan de toegang tot de markt kan worden geschorst en/of beëindigd zonder dat de inhoud van de voorwaarden opgenomen in de Verrekeningsovereenkomst gekend zijn, is strijdig met artikel 8, § 1, 1°, van het KB van 20 oktober 2005.

Artikel 13.3 Intrekken door Belpex van orders

51. Met artikel 13.3 verkrijgt Belpex het recht om de orders in te trekken indien de orders niet gedekt worden door de financiële beperkingen die van toepassing zijn op de Deelnemer of, in voorkomend geval, de Onrechtstreekse Deelnemer voor wie hij optreedt als Tussenpersoon, overeenkomstig de ECC Verrekeningsvoorwaarden.

Deze financiële beperkingen overeenkomstig de ECC Verrekeningsvoorwaarden zijn niet nader bepaald in het Marktreglement, terwijl artikel 8, § 1, 3° en 4°, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 dit vereist.

De lijst voor het intrekken van de orders door Belpex lijkt ook niet limitatief te zijn daar gebruik gemaakt wordt van het begrip 'enzovoort'. De CREG stelt dan ook de vraag op grond van welke andere redenen de orders door Belpex ingetrokken kunnen worden.

Artikel 18 Elektriciteitsfacturen

52. De CREG heeft geen opmerkingen met betrekking tot de aangebrachte wijziging

Artikel 31.1 Order volume

53. De CREG heeft geen opmerking rond het verplaatsen van het laatste lid naar het nieuw toegevoegde artikel 31.11 als eerste lid.

Artikel 31.11 Transactielimieten

54. Naast het instellen van financiële beperkingen en volumebeperkingen voor Gemachtigde Gebruikers door Deelnemers voor één of meerdere Positierekeningen, wordt in

artikel 31.11 het begrip ‘Transactielimieten’ geïntroduceerd, waarbij de Deelnemer, het verrekeningslid van de Deelnemer, of ECC eveneens deze beperkingen kunnen instellen.

55. Met haar beslissing van 9 oktober 2015⁷ heeft de CREG de invoering van Financial Transmission Rights (FTR) ter vervanging van Physical Transmission Rights (PTR) goedgekeurd. Hierdoor is het niet meer mogelijk om energie te importeren of te exporteren via expliciete nominaties: elke marktspeler die fysisch wil handelen met het buitenland moet dit via de beurs doen.

Zoals de CREG reeds opmerkte in paragraaf 80 van voornoemde beslissing van 9 oktober 2015 versterkt dit de monopoliepositie van de beurzen, gezien de toegang tot de interconnectiecapaciteit enkel via een beurs kan verlopen.

Echter, door in het Marktreglement de mogelijkheid in te voeren dat aan de Deelnemers middels de Transactielimieten limieten kunnen worden opgelegd wat betreft volumes en prijzen, is het niet uitgesloten dat dit de toegang tot de interconnectiecapaciteit kan belemmeren. De toegang is van openbare orde en dus is de CREG van oordeel dat wat de principes alsook wat betreft de hoogten van de Transactielimieten dit in het gereguleerd kader moet worden verduidelijkt/opgenomen..

56. Bovendien kunnen de Transactielimieten ook een ernstige impact hebben op de bevoorradingszekerheid. Immers, in de huidige *flow-based market coupling* binnen de CWE-regio is het niet zo dat de importmogelijkheden maximaal zijn voor de zone met de hoogste marktprijs (er wordt rekening gehouden met optimale welvaartscreatie). Dat betekent dat het mogelijk is dat de import naar een prijszone niet gemaximaliseerd wordt, ook al wordt in die zone de maximale beursprijs bereikt, wat kan leiden tot een elektriciteitstekort (zie ook sectie III.2 van de CREG-beslissing 1410 van 23 april 2015). Om dit te verhelpen is er bij het marktkoppelingsmechanisme een zogenaamde “adequacy patch” geïmplementeerd.

Het is belangrijk om op te merken dat deze “adequacy patch” pas geactiveerd wordt wanneer de maximale beursprijs bereikt wordt (i.c. 3000 €/MWh). Indien Deelnemers echter belemmerd kunnen worden om het nodige volume aan te kopen (tegen 3000 €/MWh), wegens een volumebeperking, of de maximale prijs te bieden voor hun volume, wegens een prijsbeperking, is het mogelijk dat niet al het nodige volume geïmporteerd wordt en/of dat de beursprijs het maximale niveau niet bereikt waardoor de “adequacy patch” niet geactiveerd wordt. Dat

⁷ Beslissing (B)151009-CDC-1446 : Eindbeslissing over het voorstel van de NV Elia System Operator van de methode voor de toewijzing van de beschikbare jaar- en maandcapaciteiten voor energie-uitwisselingen met andere biedzones aan de toegangsverantwoordelijken alsook de toewijzingsregels van dagcapaciteit middels schaduwveilingen

betekent dat de Transactielimieten ervoor kunnen zorgen dat, zelfs in periodes dat er een stroomtekort dreigt, de import naar België niet maximaal is met een mogelijk gevaar voor de bevoorradingszekerheid. Dit risico wordt nog eens versterkt omdat er enkel energie kan ingevoerd worden via de *day ahead* elektriciteitsbeurs (zie paragraaf 55).

57. De CREG spreekt zich hierbij niet uit of het principe van Transactielimieten op zich problematisch is, enkel dat de precieze limieten ook onderhevig zouden moeten zijn aan goedkeuring en dus in het Marktreglement zouden moeten opgenomen worden.

Artikel 39.1 Annulering van Contracten door Belpex

58. De CREG herhaalt haar opmerking van paragrafen 34 en 37 met betrekking tot de toepassing van de ECC Verrekeningsvoorwaarden om in geval van een dringende situatie op grond van deze voorwaarden een order te annuleren.

Artikel 40 Informatie voor CCP

59. De CREG herhaalt haar opmerking van paragrafen 34 en 37 met betrekking tot de toepassing van de ECC Verrekeningsvoorwaarden voor wat betreft de toepassing van de daarin opgenomen betalingsverplichtingen. Deze verplichtingen moeten opgenomen worden in het Marktreglement overeenkomstig artikel 8, § 1, 2°, van het KB van 20 oktober 2005.

IV. CONCLUSIE

60. Op 16 december 2015 ontving de CREG een adviesaanvraag van de minister met betrekking tot het voorstel van Belpex tot wijziging van het Marktreglement.

61. Het door Belpex ingediende voorstel van wijzigingen van Marktreglement dient volgens artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 onder meer de algemene regels te bevatten met betrekking tot de toelating tot de markt, opschorting of herroeping als deelnemer, de verplichtingen en verbodsbepalingen van toepassing op de deelnemer en het regelgevende kader dat de deelnemer en de marktbeheerder dienen na te leven bij elke transactie op de markt.

Zoals uit de gedetailleerde bespreking van huidig advies blijkt, zijn er samengevat twee belangrijke pijnpunten.

- *Verwijzing in het Marktreglement naar de toepasselijkheid van de ECC Verrekeningsvoorwaarden en de Verrekeningsovereenkomst*

62. Het voorstel van wijzigingen van het Marktreglement verwijst naar de toepassing van de algemene regels die gelden voor alle ECC leden (ECC Verrekeningsvoorwaarden) en de overeenkomsten die hierin kaderen (Verrekeningsovereenkomsten) voor wat betreft de toegang tot de Belpex Spot Market. Evenwel, het voorgestelde gewijzigde Marktreglement laat na inhoudelijk te melden welke algemene bepalingen van deze documenten van toepassing zijn ondanks het feit dat zowel de ECC Verrekeningsvoorwaarden als de Verrekeningsovereenkomsten onder meer verplichtingen en verbodsbepalingen inhouden die van toepassing zijn op de deelnemer, de toelating als deelnemer tot de markt vastleggen alsook de opschorting of de herroeping van de hoedanigheid van de deelnemer. Zo put ECC haar rechten om te handelen in het kader van beheer van wanbetalingen uit haar ECC verrekeningsvoorwaarden.

Luidens artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 moeten dergelijke voorwaarden opgenomen in de ECC Verrekeningsvoorwaarden en de Verrekeningsovereenkomst en dewelke Belpex van toepassing wil laten verklaren op haar deelnemers via het Marktreglement in het Marktreglement worden opgenomen en voorgelegd worden aan de minister voor goedkeuring na advies van de CREG en het FSMA.

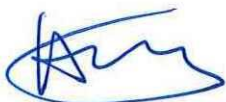
Het marktreglement is een bindende richtsnoer, waar de wezenlijke rechten en verplichtingen van alle partijen moeten zijn opgenomen. Dit verklaart ook waarom het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 een voorafgaande goedkeuring van het Marktreglement vereist.

- *De regels die verband houden met de Transactielimieten die een impact kunnen hebben op de bevoorradingszekerheid van België*

63. Vervolgens, is de CREG ook van oordeel dat de Transactielimieten, die middels het gewijzigd voorstel van het Marktreglement door Belpex worden geïntroduceerd, overeenkomstig de definitie beperkingen zouden kunnen opleggen op de handelsactiviteit van een Deelnemer. Deze beperkingen kunnen opgelegd worden door andere partijen dan de Deelnemer zelf na het uitvoeren van een risico-analyse en kunnen daardoor de toegang tot de interconnectiecapaciteit, die enkel toegankelijk is via een beurs, belemmeren. Daarnaast, is het niet uitgesloten dat deze limieten een impact kunnen hebben op de bevoorradingszekerheid van België aangezien, binnen de huidige *flow-based market coupling* binnen de CWE-regio, er rekening gehouden wordt met optimale welvaartscreatie, wat betekent dat de zone met de hoogste marktprijs niet noodzakelijk maximaal importeert. Enkel wanneer de “adequacy patch” geactiveerd wordt aan de maximale beursprijs van €3000/MWh wordt een maximale import gegarandeerd.

64. Artikel 8, § 4, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2005 machtigt de minister om zelf wijzigingen aan het marktreglement op te leggen. Omwille van de in het advies uiteengezette redenen, meent de CREG dat het door Belpex ingediende voorstel tot wijziging van het Marktreglement dient te worden verduidelijkt, waarbij de minister Belpex kan opleggen een gewijzigd voorstel van Marktreglement in te dienen dat rekening houdt met de opmerkingen geformuleerd in huidig advies, of desnoods motiveert waarom hieraan geen gevolg gegeven kan worden.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitster van het Directiecomité

BIJLAGE 1

VOORSTEL VAN WIJZIGING MARKTREGLEMENT BELPEX

Versie met *track changes*